

Yttrande över betänkandet Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar (SOU 2018:35), Dnr 00321/2018

Bakgrund

Näringsdepartementet har lämnat betänkandet Ett gemensamt bostadsförsörjningsansvar till Helsingborgs stad för yttrande.

Synpunkter från Helsingborgs stad

Helsingborgs stad delar utredningens uppfattning om att det finns ett behov av en gemensam kunskapsbas via behovsanalyser och enhetlig terminolog för att analysera bostadsmarknaden. Staden ser positivt på förslaget att Boverket får uppgiften att definiera och fortlöpande beskriva omfattningen av bostadsbristen på nationell och länsnivå och att kommunerna och Länsstyrelsen här ges möjlighet att bidra. Det är bra om det på nationell nivå fastställs en tydlig metodbeskrivning för hur sammanställning och uppföljning ska ske på kommunnivå, så det blir likartat för alla kommuner. Vikten av att alla använder samma statistikunderlag är stor. För att få till en samstämmig bostadsstatistik bör ett automatiserat insamlingsätt implementeras.

Förslaget att regionerna ska genomföra analyser av bostadsbristen i respektive län samt årligen bjuda in till dialogmöte är bra. I Skåne har samverkan mellan kommuner, Region Skåne, Länsstyrelsen med flera pågått under flera år. Helsingborgs stad ställer sig dock tveksam till om mötet och agendan måste regleras genom lagstiftning och ställer sig därför negativt till förslaget om ny bostadsförsörjningslag. Kommunerna bör även fortsättningsvis ha ansvaret för bostadsförsörjningen, samtidigt som Staten och Regionerna skapar goda förutsättningar för att kommunerna ska kunna uppfylla sitt ansvar.

Den nya lagen begränsas till att främst handla om boende för inkomstsvaga grupper. Detta är ett snävare perspektiv i jämförelse med nuvarande lagstiftning. Helsingborgs stad anser att bostadsförsörjning involverar flera områden såsom hyressättningsystem, beskattning, bostadsfinansiering och bidrag till företag och enskilda, vilka också bör ingå i en översyn av bostadspolitiken. De inkomstsvaga grupperna har dessutom ofta behov av andra insatser från samhällets sida, varför eventuell samordning med annan lagstiftning bör ses över.

Vidare innebär den nya lagens begränsning till att främst handla om inkomstsvaga grupper en viss svårörenlighet med insatser för att frigöra fler bostäder med låg kostnad genom att skapa flyttkedjor. Helsingborgs stads bostadsbolag, Helsingborgshem, har genom en kartläggning av flyttkedjor i samband med nyproduktion visat att nyproduktion även för andra segment än de med lägst inkomster är ett viktigt verktyg för att frigöra fler bostäder till dessa grupper.

Utredningens förslag att länsstyrelserna ska sträva efter att sluta avtal med kommunerna om statlig medfinansiering av insatser mot bostadsbristen, väcker många frågor och är svårt att ta ställning till då förslaget inte är närmare beskrivet. De juridiska komplikationerna behöver utredas vidare, inte minst då dessa avtal kan innefatta myndighetsutövning. En farhåga är också att riktade bidrag till bostadsprojekt för utpekade grupper riskerar att leda till "social housing", vilket hittills inte har varit en önskvärd inriktning av bostadsförsörjningen.

Utredningens uppdrag var också att identifiera vilka olika verktyg kommunerna använder för att tillgodose bostadsbehovet hos grupper med svag ställning på bostadsmarknaden och också föreslå kompletterande verktyg. I denna del redovisar dock inte utredningen några slutsatser, med motiveringen de inte kunnat identifiera någon kommun som på ett strukturerat sätt kunnat beskriva ett sådant arbetssätt.

Helsingborgs stad vill här lyfta fram det samarbete som sker i staden sedan många år, inom ramen för det så kallade Bostadssociala programmet. Genom detta program samarbetar stadens fastighetsförvaltning, socialförvaltning, arbetsmarknadsförvaltning, Helsingborgshem AB med flera. Bland annat har arbetssättet framgångsrikt lyckats hantera bostadssituationen för nyanlända med uppehållstillstånd. Med dessa erfarenheter av samverkan ser Helsingborgs stad med tillförsikt på ett tydliggörande av roller och ansvar mellan staten, regionen och kommunen, vad gäller att utveckla analysunderlag och processer för kunskapsutbyte gällande bostadsförsörjningen. Avslutningsvis vill Helsingborgs stad dock framhålla att frågan om hur utsatta grupper lättare ska kunna etablera sig på bostadsmarknaden är en fråga som involverar flera politikområden och som kräver en annan helhetssyn än vad utredningens uppdrag och slutsatser redovisar.

Helsingborg 25 september 2018

Peter Danielsson
Ordförande